

ΧΑΪΝΕΡ ΦΛΑΣΜΠΕΚ: Η ΕΛΛΑΔΑ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΗΣ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ

Η εμμονή της Γερμανίας με τις πολιτικές λιτότητας καταστρέφει χώρες όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλία και η Ισπανία, οδηγεί την Ευρωζώνη σε κατάσταση μόνιμης ύφεσης, φρενάρει την ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας και απειλεί τη

δημοκρατία και την ειρήνη.

Ποιος τα λέει αυτά; Ενας κορυφαίος Γερμανός οικονομολόγος, ο Heiner Flassbeck, επικεφαλής της Διεύθυνσης για την παγκοσμιοποίηση και την ανάπτυξη στρατηγικών της Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη (UNCTAD). Και δεν τα λέει αυτά εκ των υστέρων...

Προειδοποιούσε από την έναρξη της κρίσης για τις καταστροφικές συνέπειες που θα έχουν οι πολιτικές της λιτότητας. Μάλιστα, όπως δηλώνει στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ.Ε.», θεωρεί ότι το πρόγραμμα μακροοικονομικής σταθεροποίησης που εφαρμόζεται στην Ελλάδα θα συνεχίσει να συρρικνώνει την ελληνική οικονομία, απορρίπτοντας ως εκ τούτου τους ισχυρισμούς της κυβέρνησης περί ανάκαμψης το 2013. Ο Heiner Flassbeck έχει διατελέσει επικεφαλής οικονομολόγος στο Γερμανικό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών, καθώς και υφυπουργός Οικονομικών την περίοδο 1998-99.

– Η ελληνική κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το πρόγραμμα μακροοικονομικής σταθεροποίησης που επιβάλλει η τρόικα στην Ελλάδα έχει αρχίσει να αποδίδει καρπούς. Εσείς θεωρείτε ότι η Ελλάδα βρίσκεται κοντά στο δρόμο της ανάκαμψης;

– Οχι, δεν θεωρώ ότι η Ελλάδα βρίσκεται κοντά στο δρόμο της ανάκαμψης. Για να υπάρξει ανάπτυξη, πρέπει να υπάρχουν θετικά κίνητρα για την ελληνική οικονομία. Δεν βλέπω κανένα θετικό κίνητρο, αλλά αντιθέτως βλέπω να αυξάνονται όλο και περισσότερο τα αρνητικά. Θα υπάρξουν νέες περικοπές τόσο από την κρατική μεριά όσο και από τη μεριά των μισθών, που θα μειώσουν περαιτέρω τη συνολική δαπάνη. Οπότε από πού θα προκύψει η ανάπτυξη; Ο ντόρος που γίνεται για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας εξαιτίας της μείωσης του μοναδιαίου κόστους εργασίας σημαίνει απλώς ότι η Ελλάδα έχει μειώσει ελαφρώς τα μειονεκτήματά της έναντι της Γερμανίας και άλλων χωρών, αλλά δεν έχει φτάσει ακόμα σε θέση απόλυτου πλεονεκτήματος. Οπότε δεν μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας είναι αυτή που θα οδηγήσει στην ανάπτυξη. Τα μέτρα λιτότητας βυθίζουν την ελληνική οικονομία σε όλο και βαθύτερη ύφεση. Και αυτό θα συνεχίσει να ισχύει, όπως και για τις άλλες χώρες του ευρωπαϊκού Νότου, στο βαθμό που συνεχίζει να επιμένει η Ε.Ε. στην ίδια οικονομική πολιτική.

– Πώς εξηγείτε την επιμονή της Ε.Ε. να εφαρμόζει πολιτικές λιτότητας όταν οι οικονομίες βρίσκονται σε ύφεση, ή, στην περίπτωση της Ελλάδας, στα πρόθυρα ολικής κατάρρευσης;

– Κανένας λογικός άνθρωπος δεν μπορεί να το εξηγήσει αυτό. Οι Βρυξέλλες και κάποιες πρωτεύουσες είναι πεπεισμένες ότι όσο περισσότερο πόνο αισθανθεί κανείς, τόσο καλύτερα θα νιώσει αργότερα. Δυστυχώς, αυτό δεν αληθεύει στα οικονομικά. Μια καταρρέουσα οικονομία δεν διαθέτει κάποιο φυσικό πάτο που θα πιάσει και στη συνέχεια θα ανακάμψει αυτόματα. Αλλά ακόμα και αν πιάσει πάτο, χρειάζεται πολύς χρόνος για να επανέλθει σε επίπεδα εισοδήματος και απασχόλησης που είναι αποδεκτά από το λαό. Το κρίσιμο ερώτημα εδώ είναι το εξής: Πώς θα επιβιώσει πολιτικά μια χώρα μέσα από μια τέτοια δοκιμασία, χωρίς να καταστραφεί η δημοκρατία;

– Δεν θα πρέπει να αποτελεί έκπληξη, αλλά η επιμονή στη λιτότητα, και με το χρέος να αυξάνεται αντί να μειώνεται, έχει κάνει πολλούς Έλληνες να υποσιάζονται ότι το πρόβλημα του

χρέους της χώρας χρησιμοποιείται από χώρες όπως η Γερμανία με σκοπό να προωθήσουν τα δικά τους γεωοικονομικά συμφέροντα. Δεν ανησυχεί καθόλου η Γερμανία, ή η ελίτ της Ε.Ε., για το αυξανόμενο αντι-ευρωπαϊκό συναίσθημα των νότιων πληθυσμών;

– Δυστυχώς, πάρα πολλοί άνθρωποι στη Γερμανία και αλλού δεν αισθάνονται την ευθραυστότητα των δημοκρατικών δομών και των σχέσεων φιλίας που έχουν αναπτυχθεί στην Ευρώπη κατά τη διάρκεια των τελευταίων 50 ετών. Δεν νομίζω ότι η εμμονή με τη λιτότητα εξυπηρετεί κανένα γεωοικονομικό συμφέρον, αλλά, όπως στη δεκαετία του 1930, είναι αποτέλεσμα ορισμένων στενόμυαλων οικονομικών αντιλήψεων, που μπορεί να ανατραπούν μόνο με μια άλλη βαθιά κρίση της ευρωπαϊκής οικονομίας.

– Μιλώντας για στενόμυαλες οικονομικές πολιτικές, οι περικοπές των μισθών και οι ισοσκελισμένοι προϋπολογισμοί έχουν γίνει το νέο οικονομικό δόγμα στην Ευρωζώνη. Ποιες μπορεί να είναι οι μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επιπτώσεις αυτού του προσανατολισμού της οικονομικής πολιτικής;

– Δεν υπάρχει μεσοπρόθεσμος ή μακροπρόθεσμος χρονικός ορίζοντας για αυτού του είδους τις πολιτικές. Η καταστροφή συντελείται τώρα. Οι περικοπές των μισθών συρρικνώνουν την οικονομική δραστηριότητα γιατί απλώς περιορίζουν τη ζήτηση. Οι δε προϋπολογισμοί πρέπει να εξεταστούν σε σχέση με τα συνολικά αποταμιευτικά και επενδυτικά πλάνα στην οικονομία και με τους εμπορικούς εταίρους. Αν όλες οι ευρωπαϊκές χώρες διαμορφώσουν ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς, τίθεται το εξής ερώτημα: Ποιος θα αυξήσει το χρέος του εάν τα νοικοκυριά συνεχίσουν να είναι καθαροί αποταμιευτές; Δεν μπορεί να υπάρχει καθαρός αποταμιευτής χωρίς καθαρό οφειλέτη. Είτε θα αποτρέψουμε την αποταμίευση των νοικοκυριών είτε θα αναγκάσουμε τον εταιρικό τομέα να γίνει ο καθαρός οφειλέτης με την αύξηση των μισθών και των εταιρικών φόρων. Το να βασιστούμε στην προθυμία άλλων χωρών να συσσωρεύουν όλο και περισσότερο χρέος, όπως έκανε η Γερμανία τα τελευταία δέκα χρόνια, δεν αποτελεί πλέον λύση για την Ευρώπη.

Συνέντευξη: Χ.Ι. Πολυχρονίου

Πηγή/φωτό: Ελευθεροτυπία